

AYDINLATMANIN PARK KULLANIM TERCİHLERİNE ETKİLERİ

Tahsin YILMAZ^{1*}, Faik ŞAVKLI², Rifat OLGUN², Elif ÖZDAMARLAR¹

¹: Akdeniz Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Peyzaj Mimarlığı Bölümü, 07070 Antalya.

²: Akdeniz Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, 07070, Antalya.

Özet

İnsanın duyuşal girdisinin %80'inden fazlası görme duyuşundan sağlanmaktadır. Bu nedenle çevre algısı büyük bir ölçüde görme duyuşu temelinde ortaya çıkmaktadır. Kullanıcılar görme duyuşunu kullanarak çevreyi tanımlamakta ve bu tanımların beyinde irdelenmesi ile bulunduğu çevrenin güvenli, konforlu veya kullanışlı olup olmadığına karar vermektedir. Bu kararların oluşması, gündüz saatlerinde görsel çıkarımlar sağlamaya yarayan malzeme, bitkisel tasarım ve parkta yer alan doğal ve/veya yapay diğer elemanlara bağlı olarak değişebilirken, gece saatlerinde doğrudan aydınlatmaya bağlı olarak değişmektedir. Bir parkta aydınlatma elemanlarının yeterli sayıda ve yeterli aydınlatma düzeyinde olması, kullanıcıların park hakkındaki algılarını değiştirebilmektedir. Bu durum da parkın kullanım yoğunluğunu doğrudan etkilemektedir. Bununla beraber aydınlatma, güvenlikle doğrudan ilişkili bir bileşen konumundadır.

Bu çalışma kapsamında park kullanıcıları ile karşılıklı görüşmeler yapılarak, bir parktaki aydınlatmanın park kullanım tercihlerini nasıl etkilediği ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Aydınlatma, Park Aydınlatması, Antalya, Peyzaj Tasarımı, Bağımsız Örneklem t-Testi

THE EFFECTS OF LIGHTING ON PARK USE PREFERENCES

Abstract

More than 80% of human sensory input is provided from sight. Therefore, perception of environment is based upon eyesight to a large extent. People defines environment by the way of eyesight and decides safety, comfortable and useful about environment by means of examination of these definitions in mind. While this conditions may change depend on material, planting design and other natural and artificial components which provide visual perceptions in the daytime, it directly changes depend on lighting at nights. Being sufficient number and lighting levels of lighting elements can change users' perceptions about the park. This affect the intensity of park use directly. However, lighting is a component directly related to sense of security.

Keywords: Lighting, Park Lighting, Antalya, Landscape Design, Independent Sample t-Test.

1. Giriş

İnsanlık var olmaya başladığı ilk tarih yıllarından itibaren ihtiyaçları karşılamak için buluşlar yapmıştır. Doğada savunmasız mücadele veren insan, öncelikle barınma ihtiyacını karşılamaya çalışmış ve mağaralara sığınmış, soğuktan ve vahşi hayvanlardan korunma çabasıyla da ateşi keşfetmiştir. Savunma ve ısınma için keşfedilen ateş, aynı zamanda bir aydınlatma aracı olmuştur. Gündüz güneş, gece ay ışığıyla yetinen insan, birçok gereksinimlerini karşılayan ve yüzyıllarca insanların dünyasını aydınlatan çok önemli bir buluş olarak tarihe geçen ateş ile gecelerini daha aydınlık ve güven içinde geçirmeye başlamıştır (Dalkılıç ve Halifeoğlu, 2003). İnsanların temel gereksinimlerinden biri olan güvenli yaşama hakkının, kent planlama disiplini ile sağlanması ve sadece mekânı planlamanın dışında güvenli mekânların da planlanmasının sağlanmasıdır (Ataç, 2008).

* Yazışma yapılacak yazar: tahsin@akdeniz.edu.tr

Makale metni 23.06.2014 tarihinde dergiye ulaştırılmış, 03.07.2014 tarihinde basım kararı alınmıştır.

Bugün gelişen dünyada insanların %70'i kentlerde yaşamaktadır (Kellert, 2005). Geceleri geç saatlerdeki yetersiz ışıklandırma, sebebiyle kentsel alanlar tamamıyla suç alanına dönüşebilmektedir. Kentsel mekânın fiziksel ve sosyal yapısına bağlı olarak gelişen suç ve kentli üzerinde yarattığı korkunun azaltılmasında güvenli kent mekânları tasarlamak önem taşımaktadır (Ataç, 2008).

Kentsel açık ve yeşil alanlar, kentte yer alan, ulaşım, barınma, çalışma, sağlık, hizmet vb. gibi amaçlar taşıyan zorunlu kullanım alanlarının dışında kalan, kentte yaşayanlara sunduğu imkânlarla sosyal, psikolojik, işlevsel ve rekreasyonel birçok olanaklar sunan, kente estetik anlamda değer kazandıran ve kent ekolojisine katkıda bulunan alanlardır (Giritlioğlu, 1991; Thompson, 2002; Irvine et al., 2010). Bakır vd. (1999), kentsel dış mekânları, piknik yerleri, yeşil bantlar, kent parkları, oyun alanları, ormanlar, hayvanat bahçeleri, botanik bahçeleri gibi yeşil alanlar; avlu, çocuk parkı, ön-yan-arka bahçe gibi kentsel açık alanlar ve meydan, cadde, sokak, bulvar, otopark gibi doluluk ve boşluk ilişkisinin ağırlıklı olduğu kentsel dış mekânlar olarak tanımlamışlardır (Çakır ve Özenç, 2005).

Kentsel park alanları sadece gündüz değil geceleri de kullanılan yaşam alanlarıdır. Gündüz saatlerinde insanların çeşitli gereksinimleri karşılayan parklar, kent yaşantısına katkıda bulunmaları, kent bütünü içinde görüntüyü etkilemeleri ve iyi bir çevresel nitelik kazandırmaları, ayrıca emniyet, güvenlik, kullanılabilirlik gibi değişik amaçlar yönünden gece kullanımı için aydınlatılması gereklidir (Serin, 2010).

Parklar kent insanının her türlü sosyal, fiziksel ve rekreatif gereksinimlerini karşılayan kentsel yeşil alanlardır. Planlı ve dengeli bir aydınlatma sistemi, gündüz saatlerinde yoğun olarak kullanılan bu alanların günün ilerleyen saatlerinde de etkin bir biçimde kullanılabilmesini olanaklı kılar. Park tasarımıyla uyumlu ve dengeli şekilde yapılmış bir aydınlatma tasarımı güvenliği sağlamanın yanı sıra parkın peyzajına gün ışığından farklı bir yorum katar ve çekicilik kazandırır. Parkların kullanımında sürekliliğin sağlanabilmesi ve kullanıcıların ihtiyaçlarına cevap verebilmesi için kullanıcıların istek ve değerlendirmeleri dikkate alınmalıdır (Coşkun, 2005).

2. Materyal ve Yöntem

Çalışmanın ana materyalini Antalya kent merkezinde uygulanmış olan anket verileri oluşturmaktadır. Bunun yanı sıra çalışma konusu ile ilgili daha önceden yayımlanmış kitap, tez, makale, bildiri gibi yazılı kaynaklar ve internet sitelerinden alınan bilgiler de materyal olarak kullanılmıştır. Çalışma kapsamında uygulanmış olan anket, literatürden elde edilen bilgiler ışığında hazırlanmış ve ilk olarak bir pilot çalışma gerçekleştirilmiştir. Uygulanan pilot çalışma sonucunda bazı sorular güncellenmiş bazı sorular ilave edilmiş ve nihai anket formu hazırlanmıştır. Hazırlanan anket formunda 5'li Likert tipi (-2, -1, 0, 1, 2; kesinlikle katılmıyorum, katılmıyorum, kararsızım, katılıyorum, kesinlikle katılıyorum) skala kullanılmıştır. Hazırlanan anket formunda yer alan ifadeler tesadüfi olarak sıralanmıştır. Anket formu, anlamlı ve doğru bilgilere ulaşmak için %95 güven aralığı ve %5 hata payına göre 149 gönüllü katılımcıya uygulanmıştır (Miran, 2002).

Anket verilerini değerlendirmek için SPSS programında veri tabanı oluşturulmuş ve veri girişi yapılmıştır. Veri giriş işlemi bittikten sonra veriler kontrol edilmiş ve eksik ve/veya hatalı girişler düzeltilmiştir. Veri kontrolleri gerçekleştirildikten sonra ilk olarak frekans tabloları oluşturulmuş ve sonuçlara ulaşılmıştır. İkincil olarak ise, alınan yanıtların güvenilir olup olmadıklarını incelemek amacıyla yanıtlar Güvenilirlik Analizi ile test edilmiştir. Son olarak da alınan yanıtların katılımcıların cinsiyetlerine göre farklılıklar gösterip göstermediklerini belirlemek amacıyla, alınan yanıtlar ve katılımcıların cinsiyet değişkeni arasında Bağımsız Örneklem t-Testi yapılmıştır. Bağımsız Örneklem t-Testi iki grubun vermiş oldukları yanıtların ortalamalarının karşılaştırılmasına dayanmaktadır. Bu nedenle ankette kullanılmış olan 5'li Likert tipi skala (-2, -1, 0, +1, +2), ortalamaların karşılaştırılabilmesi amacıyla 0, 1, 2, 3, 4 olarak yeniden kodlanmış ve test için uygun hale getirilmiştir.

3. Bulgular ve Tartışma

Araştırma bulguları, anket aracılığı ile bireyler üzerinde yapılan sorgulamanın değerlendirilmesi ve sonuçların cinsiyet özelliklerine göre nasıl farklılık gösterdiğinin belirlenmesi ile bireylerin aydınlatma elemanları hakkındaki fikirlerinin saptanması şeklinde ele alınmıştır.

Aydınlatmanın Park Kullanım Tercihlerine Etkileri

Anket çalışmasına katılanların %44.3'ü erkek, %55.7'si kadınlardan oluşmaktadır. Katılımcıların %75.2'si öğrencilerden oluşmaktadır. Katılımcıların yaş özellikleri incelendiğinde minimum 18 ve maksimum 48 yaşındaki bireylerden oluştuğu ve yaş ortalamasının 24 olduğu görülmektedir.

Katılımcılardan anket formunda bulunan soruları Likert skalasına göre değerlendirmeleri istenmiştir (Çizelge 1).

Çizelge 1. Katılımcıların aydınlatma elemanları hakkındaki fikirleri

		Kesinlikle Katılmıyorum -2		Katılmıyorum -1		Kararsızım 0		Katılıyorum +1		Kesinlikle Katılıyorum +2		Toplam	
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
1	Parklarda aydınlatma elemanları yer almalıdır	2	1,34	0	0,00	4	2,68	23	15,44	120	80,54	149	100
2	Aydınlatma elemanları parklara estetik değer katmalıdır	4	2,68	0	0,00	6	4,03	39	26,17	100	67,11	149	100
3	Aydınlatma elemanları parkların akşam saatlerinde kullanımını artıracaktır	0	0,00	0	0,00	3	2,01	26	17,45	120	80,54	149	100
4	Aydınlatması olmayan parklarda aydınlatma yapılsaydı akşamları kullanırdım	4	2,68	4	2,68	16	10,74	52	34,90	73	48,99	149	100
5	Akşamları parklara gitmeme nedenlerimden birisi aydınlatmaların yetersiz olmasıdır	4	2,68	13	8,72	22	14,77	66	44,30	44	29,53	149	100
6	Aydınlatma olması, parkta kendimi güvende hissettiriyor	2	1,34	3	2,01	9	6,04	42	28,19	93	62,42	149	100
7	Parklarda bitkilere özel aydınlatma yapılmalıdır	4	2,68	15	10,07	27	18,12	48	32,21	55	36,91	149	100
8	Parklarda su öğelerine özel aydınlatma yapılmalıdır	4	2,68	4	2,68	20	13,42	49	32,89	72	48,32	149	100
9	Parklarda heykellere özel aydınlatma yapılmalıdır	8	5,37	8	5,37	22	14,77	48	32,21	63	42,28	149	100
10	Parklarda otoparklara özel aydınlatma yapılmalıdır	2	1,34	5	3,36	10	6,71	61	40,94	71	47,65	149	100
11	Parklarda yaya yoluna özel aydınlatma yapılmalıdır	2	1,34	1	0,67	3	2,01	43	28,86	100	67,11	149	100
12	Parklarda merdivenlere özel aydınlatma yapılmalıdır	2	1,34	4	2,68	15	10,07	42	28,19	86	57,72	149	100
13	Parklarda çocuk oyun alanlarına özel aydınlatma yapılmalıdır	2	1,34	1	0,67	6	4,03	29	19,46	111	74,50	149	100
14	Parklarda işaret ve yön levhalarına özel aydınlatma yapılmalıdır	2	1,34	2	1,34	13	8,72	42	28,19	90	60,40	149	100
15	Parklarda oturma alanlarına özel aydınlatma yapılmalıdır	2	1,34	5	3,36	13	8,72	53	35,57	76	51,01	149	100
16	Parklarda farklı tipte aydınlatmalar yer almalıdır	7	4,70	12	8,05	27	18,12	35	23,49	68	45,64	149	100
17	Parklarda farklı renklerde aydınlatmalar kullanılmalıdır	8	5,37	13	8,72	34	22,82	33	22,15	61	40,94	149	100
18	Parklarda karanlıkta hiç bir yer kalmamalıdır	11	7,38	15	10,07	19	12,75	41	27,52	63	42,28	149	100
19	Parklarda aydınlatma yapılması elektrik tüketimini artıracığı için gereksizdir	54	36,24	43	28,86	25	16,78	13	8,72	14	9,40	149	100

Sonuçlar incelendiğinde, çizelgede yer alan ifadelerin genel anlamda olumlu yönde değerlendirildikleri, en yüksek oranda olumlu yönde değerlendirilen ilk iki ifadenin sırasıyla 'aydınlatma elemanları parkların akşam saatlerinde kullanımını artıracaktır' ifadesi ve 'parklarda aydınlatma elemanlarına yer verilmelidir' ifadesi olduğu görülmektedir.

Katılımcıların vermiş oldukları yanıtların cinsiyet özelliklerine göre farklılıklar gösterip göstermediklerini belirlemek amacıyla alınan yanıtlar ve cinsiyet değişkeni arasında Bağımsız Örneklem t-Testi yapılmıştır (Çizelge 2).

Çizelge 2. Sonuçlar ve cinsiyet değişkeni arasında yapılan Bağımsız Örneklem t-Testi sonuçları.

		Cinsiyet	N	Ortalama	Standart Sapma	t	df	P																																																																																																																																																																																																																																					
1	Parklarda aydınlatma elemanları yer almalıdır.	Erkek	66	2,909	0,381	-1,339	81,917	0,184																																																																																																																																																																																																																																					
		Kadın	83	2,976	0,154				2	Aydınlatma elemanları parklara estetik değer katmalıdır.	Erkek	66	2,833	0,483	-2,001	65,000	0,083	Kadın	83	2,964	0,244	3	Aydınlatma elemanları parkların akşam saatlerinde kullanımını artıracaktır.	Erkek	66	2,955	0,210	-1,759	105,113	0,001	Kadın	83	3,000	0,000	4	Aydınlatması olmayan parklarda aydınlatma yapılsaydı akşamları kullanırdım.	Erkek	66	2,652	0,620	-2,703	147,000	0,855	Kadın	83	2,892	0,414	5	Akşamları parklara gitmeme nedenlerimden birisi aydınlatmaların yetersiz olmasıdır.	Erkek	66	2,409	0,803	-3,394	126,730	0,088	Kadın	83	2,795	0,512	6	Aydınlatma olması, parkta kendimi güvende hissettiriyor.	Erkek	66	2,742	0,590	-3,131	65,000	0,019	Kadın	83	2,976	0,154	7	Parklarda bitkilere özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,576	0,725	0,183	76,075	0,039	Kadın	83	2,554	0,703	8	Parklarda su öğelerine özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,742	0,563	-0,320	85,514	0,002	Kadın	83	2,771	0,526	9	Parklarda heykellere özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,530	0,728	-1,721	125,740	0,464	Kadın	83	2,723	0,611	10	Parklarda otoparklara özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,758	0,583	-1,770	147,000	0,835	Kadın	83	2,904	0,370	11	Parklarda yaya yoluna özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,864	0,460	-2,407	91,129	0,048	Kadın	83	3,000	0,000	12	Parklarda merdivenlere özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,788	0,512	-0,700	108,377	0,008	Kadın	83	2,843	0,455	13	Parklarda çocuk oyun alanlarına özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,848	0,472	-2,105	72,093	0,003	Kadın	83	2,976	0,154	14	Parklarda işaret ve yön levhalarına özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,758	0,528	-2,524	147,000	0,749	Kadın	83	2,940	0,286	15	Parklarda oturma alanlarına özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,667	0,641	-3,218	104,749	0,080	Kadın	83	2,940	0,286	16	Parklarda farklı tipte aydınlatmalar yer almalıdır.	Erkek	66	2,485	0,789	-1,183	147,000	0,485	Kadın	83	2,627	0,638	17	Parklarda farklı renklerde aydınlatmalar kullanılmalıdır.	Erkek	66	2,439	0,806	-0,735	94,743	0,013	Kadın	83	2,530	0,669	18	Parklarda karanlıkta hiç bir yer kalmamalıdır.	Erkek	66	2,394	0,820	-1,806	123,697	0,239	Kadın	83	2,627	0,728	19	Parklarda aydınlatma yapılması elektrik tüketimini artıracığı için gereksizdir.	Erkek	66	1,515	0,769	-0,208	131,090
2	Aydınlatma elemanları parklara estetik değer katmalıdır.	Erkek	66	2,833	0,483	-2,001	65,000	0,083																																																																																																																																																																																																																																					
		Kadın	83	2,964	0,244				3	Aydınlatma elemanları parkların akşam saatlerinde kullanımını artıracaktır.	Erkek	66	2,955	0,210	-1,759	105,113	0,001	Kadın	83	3,000	0,000	4	Aydınlatması olmayan parklarda aydınlatma yapılsaydı akşamları kullanırdım.	Erkek	66	2,652	0,620	-2,703	147,000	0,855	Kadın	83	2,892	0,414	5	Akşamları parklara gitmeme nedenlerimden birisi aydınlatmaların yetersiz olmasıdır.	Erkek	66	2,409	0,803	-3,394	126,730	0,088	Kadın	83	2,795	0,512	6	Aydınlatma olması, parkta kendimi güvende hissettiriyor.	Erkek	66	2,742	0,590	-3,131	65,000	0,019	Kadın	83	2,976	0,154	7	Parklarda bitkilere özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,576	0,725	0,183	76,075	0,039	Kadın	83	2,554	0,703	8	Parklarda su öğelerine özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,742	0,563	-0,320	85,514	0,002	Kadın	83	2,771	0,526	9	Parklarda heykellere özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,530	0,728	-1,721	125,740	0,464	Kadın	83	2,723	0,611	10	Parklarda otoparklara özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,758	0,583	-1,770	147,000	0,835	Kadın	83	2,904	0,370	11	Parklarda yaya yoluna özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,864	0,460	-2,407	91,129	0,048	Kadın	83	3,000	0,000	12	Parklarda merdivenlere özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,788	0,512	-0,700	108,377	0,008	Kadın	83	2,843	0,455	13	Parklarda çocuk oyun alanlarına özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,848	0,472	-2,105	72,093	0,003	Kadın	83	2,976	0,154	14	Parklarda işaret ve yön levhalarına özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,758	0,528	-2,524	147,000	0,749	Kadın	83	2,940	0,286	15	Parklarda oturma alanlarına özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,667	0,641	-3,218	104,749	0,080	Kadın	83	2,940	0,286	16	Parklarda farklı tipte aydınlatmalar yer almalıdır.	Erkek	66	2,485	0,789	-1,183	147,000	0,485	Kadın	83	2,627	0,638	17	Parklarda farklı renklerde aydınlatmalar kullanılmalıdır.	Erkek	66	2,439	0,806	-0,735	94,743	0,013	Kadın	83	2,530	0,669	18	Parklarda karanlıkta hiç bir yer kalmamalıdır.	Erkek	66	2,394	0,820	-1,806	123,697	0,239	Kadın	83	2,627	0,728	19	Parklarda aydınlatma yapılması elektrik tüketimini artıracığı için gereksizdir.	Erkek	66	1,515	0,769	-0,208	131,090	0,073	Kadın	83	1,542	0,801								
3	Aydınlatma elemanları parkların akşam saatlerinde kullanımını artıracaktır.	Erkek	66	2,955	0,210	-1,759	105,113	0,001																																																																																																																																																																																																																																					
		Kadın	83	3,000	0,000				4	Aydınlatması olmayan parklarda aydınlatma yapılsaydı akşamları kullanırdım.	Erkek	66	2,652	0,620	-2,703	147,000	0,855	Kadın	83	2,892	0,414	5	Akşamları parklara gitmeme nedenlerimden birisi aydınlatmaların yetersiz olmasıdır.	Erkek	66	2,409	0,803	-3,394	126,730	0,088	Kadın	83	2,795	0,512	6	Aydınlatma olması, parkta kendimi güvende hissettiriyor.	Erkek	66	2,742	0,590	-3,131	65,000	0,019	Kadın	83	2,976	0,154	7	Parklarda bitkilere özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,576	0,725	0,183	76,075	0,039	Kadın	83	2,554	0,703	8	Parklarda su öğelerine özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,742	0,563	-0,320	85,514	0,002	Kadın	83	2,771	0,526	9	Parklarda heykellere özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,530	0,728	-1,721	125,740	0,464	Kadın	83	2,723	0,611	10	Parklarda otoparklara özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,758	0,583	-1,770	147,000	0,835	Kadın	83	2,904	0,370	11	Parklarda yaya yoluna özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,864	0,460	-2,407	91,129	0,048	Kadın	83	3,000	0,000	12	Parklarda merdivenlere özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,788	0,512	-0,700	108,377	0,008	Kadın	83	2,843	0,455	13	Parklarda çocuk oyun alanlarına özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,848	0,472	-2,105	72,093	0,003	Kadın	83	2,976	0,154	14	Parklarda işaret ve yön levhalarına özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,758	0,528	-2,524	147,000	0,749	Kadın	83	2,940	0,286	15	Parklarda oturma alanlarına özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,667	0,641	-3,218	104,749	0,080	Kadın	83	2,940	0,286	16	Parklarda farklı tipte aydınlatmalar yer almalıdır.	Erkek	66	2,485	0,789	-1,183	147,000	0,485	Kadın	83	2,627	0,638	17	Parklarda farklı renklerde aydınlatmalar kullanılmalıdır.	Erkek	66	2,439	0,806	-0,735	94,743	0,013	Kadın	83	2,530	0,669	18	Parklarda karanlıkta hiç bir yer kalmamalıdır.	Erkek	66	2,394	0,820	-1,806	123,697	0,239	Kadın	83	2,627	0,728	19	Parklarda aydınlatma yapılması elektrik tüketimini artıracığı için gereksizdir.	Erkek	66	1,515	0,769	-0,208	131,090	0,073	Kadın	83	1,542	0,801																					
4	Aydınlatması olmayan parklarda aydınlatma yapılsaydı akşamları kullanırdım.	Erkek	66	2,652	0,620	-2,703	147,000	0,855																																																																																																																																																																																																																																					
		Kadın	83	2,892	0,414				5	Akşamları parklara gitmeme nedenlerimden birisi aydınlatmaların yetersiz olmasıdır.	Erkek	66	2,409	0,803	-3,394	126,730	0,088	Kadın	83	2,795	0,512	6	Aydınlatma olması, parkta kendimi güvende hissettiriyor.	Erkek	66	2,742	0,590	-3,131	65,000	0,019	Kadın	83	2,976	0,154	7	Parklarda bitkilere özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,576	0,725	0,183	76,075	0,039	Kadın	83	2,554	0,703	8	Parklarda su öğelerine özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,742	0,563	-0,320	85,514	0,002	Kadın	83	2,771	0,526	9	Parklarda heykellere özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,530	0,728	-1,721	125,740	0,464	Kadın	83	2,723	0,611	10	Parklarda otoparklara özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,758	0,583	-1,770	147,000	0,835	Kadın	83	2,904	0,370	11	Parklarda yaya yoluna özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,864	0,460	-2,407	91,129	0,048	Kadın	83	3,000	0,000	12	Parklarda merdivenlere özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,788	0,512	-0,700	108,377	0,008	Kadın	83	2,843	0,455	13	Parklarda çocuk oyun alanlarına özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,848	0,472	-2,105	72,093	0,003	Kadın	83	2,976	0,154	14	Parklarda işaret ve yön levhalarına özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,758	0,528	-2,524	147,000	0,749	Kadın	83	2,940	0,286	15	Parklarda oturma alanlarına özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,667	0,641	-3,218	104,749	0,080	Kadın	83	2,940	0,286	16	Parklarda farklı tipte aydınlatmalar yer almalıdır.	Erkek	66	2,485	0,789	-1,183	147,000	0,485	Kadın	83	2,627	0,638	17	Parklarda farklı renklerde aydınlatmalar kullanılmalıdır.	Erkek	66	2,439	0,806	-0,735	94,743	0,013	Kadın	83	2,530	0,669	18	Parklarda karanlıkta hiç bir yer kalmamalıdır.	Erkek	66	2,394	0,820	-1,806	123,697	0,239	Kadın	83	2,627	0,728	19	Parklarda aydınlatma yapılması elektrik tüketimini artıracığı için gereksizdir.	Erkek	66	1,515	0,769	-0,208	131,090	0,073	Kadın	83	1,542	0,801																																		
5	Akşamları parklara gitmeme nedenlerimden birisi aydınlatmaların yetersiz olmasıdır.	Erkek	66	2,409	0,803	-3,394	126,730	0,088																																																																																																																																																																																																																																					
		Kadın	83	2,795	0,512				6	Aydınlatma olması, parkta kendimi güvende hissettiriyor.	Erkek	66	2,742	0,590	-3,131	65,000	0,019	Kadın	83	2,976	0,154	7	Parklarda bitkilere özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,576	0,725	0,183	76,075	0,039	Kadın	83	2,554	0,703	8	Parklarda su öğelerine özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,742	0,563	-0,320	85,514	0,002	Kadın	83	2,771	0,526	9	Parklarda heykellere özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,530	0,728	-1,721	125,740	0,464	Kadın	83	2,723	0,611	10	Parklarda otoparklara özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,758	0,583	-1,770	147,000	0,835	Kadın	83	2,904	0,370	11	Parklarda yaya yoluna özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,864	0,460	-2,407	91,129	0,048	Kadın	83	3,000	0,000	12	Parklarda merdivenlere özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,788	0,512	-0,700	108,377	0,008	Kadın	83	2,843	0,455	13	Parklarda çocuk oyun alanlarına özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,848	0,472	-2,105	72,093	0,003	Kadın	83	2,976	0,154	14	Parklarda işaret ve yön levhalarına özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,758	0,528	-2,524	147,000	0,749	Kadın	83	2,940	0,286	15	Parklarda oturma alanlarına özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,667	0,641	-3,218	104,749	0,080	Kadın	83	2,940	0,286	16	Parklarda farklı tipte aydınlatmalar yer almalıdır.	Erkek	66	2,485	0,789	-1,183	147,000	0,485	Kadın	83	2,627	0,638	17	Parklarda farklı renklerde aydınlatmalar kullanılmalıdır.	Erkek	66	2,439	0,806	-0,735	94,743	0,013	Kadın	83	2,530	0,669	18	Parklarda karanlıkta hiç bir yer kalmamalıdır.	Erkek	66	2,394	0,820	-1,806	123,697	0,239	Kadın	83	2,627	0,728	19	Parklarda aydınlatma yapılması elektrik tüketimini artıracığı için gereksizdir.	Erkek	66	1,515	0,769	-0,208	131,090	0,073	Kadın	83	1,542	0,801																																															
6	Aydınlatma olması, parkta kendimi güvende hissettiriyor.	Erkek	66	2,742	0,590	-3,131	65,000	0,019																																																																																																																																																																																																																																					
		Kadın	83	2,976	0,154				7	Parklarda bitkilere özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,576	0,725	0,183	76,075	0,039	Kadın	83	2,554	0,703	8	Parklarda su öğelerine özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,742	0,563	-0,320	85,514	0,002	Kadın	83	2,771	0,526	9	Parklarda heykellere özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,530	0,728	-1,721	125,740	0,464	Kadın	83	2,723	0,611	10	Parklarda otoparklara özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,758	0,583	-1,770	147,000	0,835	Kadın	83	2,904	0,370	11	Parklarda yaya yoluna özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,864	0,460	-2,407	91,129	0,048	Kadın	83	3,000	0,000	12	Parklarda merdivenlere özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,788	0,512	-0,700	108,377	0,008	Kadın	83	2,843	0,455	13	Parklarda çocuk oyun alanlarına özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,848	0,472	-2,105	72,093	0,003	Kadın	83	2,976	0,154	14	Parklarda işaret ve yön levhalarına özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,758	0,528	-2,524	147,000	0,749	Kadın	83	2,940	0,286	15	Parklarda oturma alanlarına özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,667	0,641	-3,218	104,749	0,080	Kadın	83	2,940	0,286	16	Parklarda farklı tipte aydınlatmalar yer almalıdır.	Erkek	66	2,485	0,789	-1,183	147,000	0,485	Kadın	83	2,627	0,638	17	Parklarda farklı renklerde aydınlatmalar kullanılmalıdır.	Erkek	66	2,439	0,806	-0,735	94,743	0,013	Kadın	83	2,530	0,669	18	Parklarda karanlıkta hiç bir yer kalmamalıdır.	Erkek	66	2,394	0,820	-1,806	123,697	0,239	Kadın	83	2,627	0,728	19	Parklarda aydınlatma yapılması elektrik tüketimini artıracığı için gereksizdir.	Erkek	66	1,515	0,769	-0,208	131,090	0,073	Kadın	83	1,542	0,801																																																												
7	Parklarda bitkilere özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,576	0,725	0,183	76,075	0,039																																																																																																																																																																																																																																					
		Kadın	83	2,554	0,703				8	Parklarda su öğelerine özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,742	0,563	-0,320	85,514	0,002	Kadın	83	2,771	0,526	9	Parklarda heykellere özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,530	0,728	-1,721	125,740	0,464	Kadın	83	2,723	0,611	10	Parklarda otoparklara özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,758	0,583	-1,770	147,000	0,835	Kadın	83	2,904	0,370	11	Parklarda yaya yoluna özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,864	0,460	-2,407	91,129	0,048	Kadın	83	3,000	0,000	12	Parklarda merdivenlere özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,788	0,512	-0,700	108,377	0,008	Kadın	83	2,843	0,455	13	Parklarda çocuk oyun alanlarına özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,848	0,472	-2,105	72,093	0,003	Kadın	83	2,976	0,154	14	Parklarda işaret ve yön levhalarına özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,758	0,528	-2,524	147,000	0,749	Kadın	83	2,940	0,286	15	Parklarda oturma alanlarına özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,667	0,641	-3,218	104,749	0,080	Kadın	83	2,940	0,286	16	Parklarda farklı tipte aydınlatmalar yer almalıdır.	Erkek	66	2,485	0,789	-1,183	147,000	0,485	Kadın	83	2,627	0,638	17	Parklarda farklı renklerde aydınlatmalar kullanılmalıdır.	Erkek	66	2,439	0,806	-0,735	94,743	0,013	Kadın	83	2,530	0,669	18	Parklarda karanlıkta hiç bir yer kalmamalıdır.	Erkek	66	2,394	0,820	-1,806	123,697	0,239	Kadın	83	2,627	0,728	19	Parklarda aydınlatma yapılması elektrik tüketimini artıracığı için gereksizdir.	Erkek	66	1,515	0,769	-0,208	131,090	0,073	Kadın	83	1,542	0,801																																																																									
8	Parklarda su öğelerine özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,742	0,563	-0,320	85,514	0,002																																																																																																																																																																																																																																					
		Kadın	83	2,771	0,526				9	Parklarda heykellere özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,530	0,728	-1,721	125,740	0,464	Kadın	83	2,723	0,611	10	Parklarda otoparklara özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,758	0,583	-1,770	147,000	0,835	Kadın	83	2,904	0,370	11	Parklarda yaya yoluna özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,864	0,460	-2,407	91,129	0,048	Kadın	83	3,000	0,000	12	Parklarda merdivenlere özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,788	0,512	-0,700	108,377	0,008	Kadın	83	2,843	0,455	13	Parklarda çocuk oyun alanlarına özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,848	0,472	-2,105	72,093	0,003	Kadın	83	2,976	0,154	14	Parklarda işaret ve yön levhalarına özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,758	0,528	-2,524	147,000	0,749	Kadın	83	2,940	0,286	15	Parklarda oturma alanlarına özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,667	0,641	-3,218	104,749	0,080	Kadın	83	2,940	0,286	16	Parklarda farklı tipte aydınlatmalar yer almalıdır.	Erkek	66	2,485	0,789	-1,183	147,000	0,485	Kadın	83	2,627	0,638	17	Parklarda farklı renklerde aydınlatmalar kullanılmalıdır.	Erkek	66	2,439	0,806	-0,735	94,743	0,013	Kadın	83	2,530	0,669	18	Parklarda karanlıkta hiç bir yer kalmamalıdır.	Erkek	66	2,394	0,820	-1,806	123,697	0,239	Kadın	83	2,627	0,728	19	Parklarda aydınlatma yapılması elektrik tüketimini artıracığı için gereksizdir.	Erkek	66	1,515	0,769	-0,208	131,090	0,073	Kadın	83	1,542	0,801																																																																																						
9	Parklarda heykellere özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,530	0,728	-1,721	125,740	0,464																																																																																																																																																																																																																																					
		Kadın	83	2,723	0,611				10	Parklarda otoparklara özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,758	0,583	-1,770	147,000	0,835	Kadın	83	2,904	0,370	11	Parklarda yaya yoluna özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,864	0,460	-2,407	91,129	0,048	Kadın	83	3,000	0,000	12	Parklarda merdivenlere özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,788	0,512	-0,700	108,377	0,008	Kadın	83	2,843	0,455	13	Parklarda çocuk oyun alanlarına özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,848	0,472	-2,105	72,093	0,003	Kadın	83	2,976	0,154	14	Parklarda işaret ve yön levhalarına özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,758	0,528	-2,524	147,000	0,749	Kadın	83	2,940	0,286	15	Parklarda oturma alanlarına özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,667	0,641	-3,218	104,749	0,080	Kadın	83	2,940	0,286	16	Parklarda farklı tipte aydınlatmalar yer almalıdır.	Erkek	66	2,485	0,789	-1,183	147,000	0,485	Kadın	83	2,627	0,638	17	Parklarda farklı renklerde aydınlatmalar kullanılmalıdır.	Erkek	66	2,439	0,806	-0,735	94,743	0,013	Kadın	83	2,530	0,669	18	Parklarda karanlıkta hiç bir yer kalmamalıdır.	Erkek	66	2,394	0,820	-1,806	123,697	0,239	Kadın	83	2,627	0,728	19	Parklarda aydınlatma yapılması elektrik tüketimini artıracığı için gereksizdir.	Erkek	66	1,515	0,769	-0,208	131,090	0,073	Kadın	83	1,542	0,801																																																																																																			
10	Parklarda otoparklara özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,758	0,583	-1,770	147,000	0,835																																																																																																																																																																																																																																					
		Kadın	83	2,904	0,370				11	Parklarda yaya yoluna özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,864	0,460	-2,407	91,129	0,048	Kadın	83	3,000	0,000	12	Parklarda merdivenlere özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,788	0,512	-0,700	108,377	0,008	Kadın	83	2,843	0,455	13	Parklarda çocuk oyun alanlarına özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,848	0,472	-2,105	72,093	0,003	Kadın	83	2,976	0,154	14	Parklarda işaret ve yön levhalarına özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,758	0,528	-2,524	147,000	0,749	Kadın	83	2,940	0,286	15	Parklarda oturma alanlarına özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,667	0,641	-3,218	104,749	0,080	Kadın	83	2,940	0,286	16	Parklarda farklı tipte aydınlatmalar yer almalıdır.	Erkek	66	2,485	0,789	-1,183	147,000	0,485	Kadın	83	2,627	0,638	17	Parklarda farklı renklerde aydınlatmalar kullanılmalıdır.	Erkek	66	2,439	0,806	-0,735	94,743	0,013	Kadın	83	2,530	0,669	18	Parklarda karanlıkta hiç bir yer kalmamalıdır.	Erkek	66	2,394	0,820	-1,806	123,697	0,239	Kadın	83	2,627	0,728	19	Parklarda aydınlatma yapılması elektrik tüketimini artıracığı için gereksizdir.	Erkek	66	1,515	0,769	-0,208	131,090	0,073	Kadın	83	1,542	0,801																																																																																																																
11	Parklarda yaya yoluna özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,864	0,460	-2,407	91,129	0,048																																																																																																																																																																																																																																					
		Kadın	83	3,000	0,000				12	Parklarda merdivenlere özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,788	0,512	-0,700	108,377	0,008	Kadın	83	2,843	0,455	13	Parklarda çocuk oyun alanlarına özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,848	0,472	-2,105	72,093	0,003	Kadın	83	2,976	0,154	14	Parklarda işaret ve yön levhalarına özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,758	0,528	-2,524	147,000	0,749	Kadın	83	2,940	0,286	15	Parklarda oturma alanlarına özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,667	0,641	-3,218	104,749	0,080	Kadın	83	2,940	0,286	16	Parklarda farklı tipte aydınlatmalar yer almalıdır.	Erkek	66	2,485	0,789	-1,183	147,000	0,485	Kadın	83	2,627	0,638	17	Parklarda farklı renklerde aydınlatmalar kullanılmalıdır.	Erkek	66	2,439	0,806	-0,735	94,743	0,013	Kadın	83	2,530	0,669	18	Parklarda karanlıkta hiç bir yer kalmamalıdır.	Erkek	66	2,394	0,820	-1,806	123,697	0,239	Kadın	83	2,627	0,728	19	Parklarda aydınlatma yapılması elektrik tüketimini artıracığı için gereksizdir.	Erkek	66	1,515	0,769	-0,208	131,090	0,073	Kadın	83	1,542	0,801																																																																																																																													
12	Parklarda merdivenlere özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,788	0,512	-0,700	108,377	0,008																																																																																																																																																																																																																																					
		Kadın	83	2,843	0,455				13	Parklarda çocuk oyun alanlarına özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,848	0,472	-2,105	72,093	0,003	Kadın	83	2,976	0,154	14	Parklarda işaret ve yön levhalarına özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,758	0,528	-2,524	147,000	0,749	Kadın	83	2,940	0,286	15	Parklarda oturma alanlarına özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,667	0,641	-3,218	104,749	0,080	Kadın	83	2,940	0,286	16	Parklarda farklı tipte aydınlatmalar yer almalıdır.	Erkek	66	2,485	0,789	-1,183	147,000	0,485	Kadın	83	2,627	0,638	17	Parklarda farklı renklerde aydınlatmalar kullanılmalıdır.	Erkek	66	2,439	0,806	-0,735	94,743	0,013	Kadın	83	2,530	0,669	18	Parklarda karanlıkta hiç bir yer kalmamalıdır.	Erkek	66	2,394	0,820	-1,806	123,697	0,239	Kadın	83	2,627	0,728	19	Parklarda aydınlatma yapılması elektrik tüketimini artıracığı için gereksizdir.	Erkek	66	1,515	0,769	-0,208	131,090	0,073	Kadın	83	1,542	0,801																																																																																																																																										
13	Parklarda çocuk oyun alanlarına özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,848	0,472	-2,105	72,093	0,003																																																																																																																																																																																																																																					
		Kadın	83	2,976	0,154				14	Parklarda işaret ve yön levhalarına özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,758	0,528	-2,524	147,000	0,749	Kadın	83	2,940	0,286	15	Parklarda oturma alanlarına özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,667	0,641	-3,218	104,749	0,080	Kadın	83	2,940	0,286	16	Parklarda farklı tipte aydınlatmalar yer almalıdır.	Erkek	66	2,485	0,789	-1,183	147,000	0,485	Kadın	83	2,627	0,638	17	Parklarda farklı renklerde aydınlatmalar kullanılmalıdır.	Erkek	66	2,439	0,806	-0,735	94,743	0,013	Kadın	83	2,530	0,669	18	Parklarda karanlıkta hiç bir yer kalmamalıdır.	Erkek	66	2,394	0,820	-1,806	123,697	0,239	Kadın	83	2,627	0,728	19	Parklarda aydınlatma yapılması elektrik tüketimini artıracığı için gereksizdir.	Erkek	66	1,515	0,769	-0,208	131,090	0,073	Kadın	83	1,542	0,801																																																																																																																																																							
14	Parklarda işaret ve yön levhalarına özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,758	0,528	-2,524	147,000	0,749																																																																																																																																																																																																																																					
		Kadın	83	2,940	0,286				15	Parklarda oturma alanlarına özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,667	0,641	-3,218	104,749	0,080	Kadın	83	2,940	0,286	16	Parklarda farklı tipte aydınlatmalar yer almalıdır.	Erkek	66	2,485	0,789	-1,183	147,000	0,485	Kadın	83	2,627	0,638	17	Parklarda farklı renklerde aydınlatmalar kullanılmalıdır.	Erkek	66	2,439	0,806	-0,735	94,743	0,013	Kadın	83	2,530	0,669	18	Parklarda karanlıkta hiç bir yer kalmamalıdır.	Erkek	66	2,394	0,820	-1,806	123,697	0,239	Kadın	83	2,627	0,728	19	Parklarda aydınlatma yapılması elektrik tüketimini artıracığı için gereksizdir.	Erkek	66	1,515	0,769	-0,208	131,090	0,073	Kadın	83	1,542	0,801																																																																																																																																																																				
15	Parklarda oturma alanlarına özel aydınlatma yapılmalıdır.	Erkek	66	2,667	0,641	-3,218	104,749	0,080																																																																																																																																																																																																																																					
		Kadın	83	2,940	0,286				16	Parklarda farklı tipte aydınlatmalar yer almalıdır.	Erkek	66	2,485	0,789	-1,183	147,000	0,485	Kadın	83	2,627	0,638	17	Parklarda farklı renklerde aydınlatmalar kullanılmalıdır.	Erkek	66	2,439	0,806	-0,735	94,743	0,013	Kadın	83	2,530	0,669	18	Parklarda karanlıkta hiç bir yer kalmamalıdır.	Erkek	66	2,394	0,820	-1,806	123,697	0,239	Kadın	83	2,627	0,728	19	Parklarda aydınlatma yapılması elektrik tüketimini artıracığı için gereksizdir.	Erkek	66	1,515	0,769	-0,208	131,090	0,073	Kadın	83	1,542	0,801																																																																																																																																																																																	
16	Parklarda farklı tipte aydınlatmalar yer almalıdır.	Erkek	66	2,485	0,789	-1,183	147,000	0,485																																																																																																																																																																																																																																					
		Kadın	83	2,627	0,638				17	Parklarda farklı renklerde aydınlatmalar kullanılmalıdır.	Erkek	66	2,439	0,806	-0,735	94,743	0,013	Kadın	83	2,530	0,669	18	Parklarda karanlıkta hiç bir yer kalmamalıdır.	Erkek	66	2,394	0,820	-1,806	123,697	0,239	Kadın	83	2,627	0,728	19	Parklarda aydınlatma yapılması elektrik tüketimini artıracığı için gereksizdir.	Erkek	66	1,515	0,769	-0,208	131,090	0,073	Kadın	83	1,542	0,801																																																																																																																																																																																														
17	Parklarda farklı renklerde aydınlatmalar kullanılmalıdır.	Erkek	66	2,439	0,806	-0,735	94,743	0,013																																																																																																																																																																																																																																					
		Kadın	83	2,530	0,669				18	Parklarda karanlıkta hiç bir yer kalmamalıdır.	Erkek	66	2,394	0,820	-1,806	123,697	0,239	Kadın	83	2,627	0,728	19	Parklarda aydınlatma yapılması elektrik tüketimini artıracığı için gereksizdir.	Erkek	66	1,515	0,769	-0,208	131,090	0,073	Kadın	83	1,542	0,801																																																																																																																																																																																																											
18	Parklarda karanlıkta hiç bir yer kalmamalıdır.	Erkek	66	2,394	0,820	-1,806	123,697	0,239																																																																																																																																																																																																																																					
		Kadın	83	2,627	0,728				19	Parklarda aydınlatma yapılması elektrik tüketimini artıracığı için gereksizdir.	Erkek	66	1,515	0,769	-0,208	131,090	0,073	Kadın	83	1,542	0,801																																																																																																																																																																																																																								
19	Parklarda aydınlatma yapılması elektrik tüketimini artıracığı için gereksizdir.	Erkek	66	1,515	0,769	-0,208	131,090	0,073																																																																																																																																																																																																																																					
		Kadın	83	1,542	0,801																																																																																																																																																																																																																																								

Aydınlatmanın Park Kullanım Tercihlerine Etkileri

Analiz sonuçları incelendiğinde 3, 6, 7, 8, 11, 12, 13 ve 17. sorulara verilen yanıtlar ile cinsiyet arasında istatistiki olarak anlamlı farklılaşmaların olduğu görülmektedir. 3, 6, 8, 11, 12, 13 ve 17. sorularda kadınların vermiş oldukları yanıtların ortalaması erkeklere göre daha yüksektir. 7. soruda ise erkeklerin vermiş oldukları yanıtların ortalaması kadınlara oranla daha yüksektir. Yani kadınlar erkeklere göre daha yüksek oranda;

- Aydınlatma elemanları ile parkların akşam saatlerinde kullanımının artacağını,
- Parklarda aydınlatma elemanlarının olmasının kendilerini daha güvende hissetmelerine yardımcı olduğunu,
- Su öğelerine, yaya yollarına, merdivenlere ve çocuk oyun alanlarına özel aydınlatma yapılması gerektiğini,
- Farklı renklerde aydınlatmalara yer verilmesi gerektiğini belirtmişlerdir.

Erkekler ise kadınlara göre daha yüksek oranda bitkilere özel aydınlatma yapılması gerektiğini belirtmişlerdir.

4. Tartışma ve Sonuç

Kentsel açık ve yeşil alanların önemli bir parçası olan ve kentleşme sorunlarına bağlı olarak daha fazla önem kazanmaya ve kent yaşamının getirdiği baskılar nedeniyle daha çok ilgi gösterilmeye başlanan parkların, bireylerin ihtiyaçlarına karşılık verebilmesi ve daha etkin kullanılabilmesi önemli bir konudur. Parkların gündüz saatlerinde olduğu kadar, özellikle gün içerisinde çeşitli işler nedeniyle meşgul olan bireylerin akşam saatlerinde parklardan yararlanabilmeleri için gerekli özelliklere sahip olması gerekmektedir. Parkların akşam saatlerinde kullanılabilirliği güvenle doğru orantılıdır. Güvenliğin sağlanabilmesi, bireylerin kendini güvende hissetmesi ya da dışarıdan parkın güvenli algılanması için ilk olarak parkın yeterli düzeyde aydınlık olması gerekmektedir. Araştırma bulguları incelendiğinde, en yüksek oranda ilk iki sırada parklarda aydınlatma elemanlarının yer almasının akşam saatlerinde kullanımı arttıracığı ve parklarda aydınlatma elemanlarının yer alması gerektiği ortaya çıkmıştır. Parklarda yapılan yeterli aydınlatmanın parkların imajına olumlu yönde bir katkı sağladığı düşünülmektedir. Ayrıca araştırma sonucunda, özellikle kadınların, parklarda aydınlatma elemanlarının olmasının kendilerini daha güvende hissetmelerine yardımcı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bunun yanında bir diğer görüş parklarda yer alan diğer öğelerin özel olarak aydınlatılmasıdır. Parklarda yer alan öğelere özel olarak yapılan aydınlatmalarla parkların hem estetik kalitesinin artırılabilmesi hem de güvenlik açısından konforun artırılmasına katkı sağlayabileceği düşünülmektedir. Ankette yer alan sorular arasında en düşük yüzdeye sahip olan soru 'parklarda aydınlatma yapılması elektrik tüketimini arttıracığı için gereksizdir' ifadesidir. Bu yargının güneş enerjili aydınlatma sistemi kullanımının yaygınlaşmasıyla değişebileceği düşünülmektedir.

Parkların akşam saatlerinde de etkin bir biçimde kullanılabilmesi, kullanıcı taleplerini karşılayabilmesi ve kullanıcı açısından güvenli olarak algılanabilmesi ile doğrudan ilişkilidir. Akşam saatlerinde, özellikle kadın kullanıcıların parklardan yeterince yararlanabilmesi için parkların aydınlatma olanaklarının iyi tasarlanması, sadece yeterli sayıda aydınlatma elemanı tesis edilmesi değil, aynı zamanda ışık şiddetlerinin de iyi planlanması gerekmektedir. Bu durum parkın kullanım oranını arttıracığı gibi parkın estetik kalitesine de katkı sağlayacaktır.

Kaynaklar

1. Ataç, E. 2008. Kent, Güvenlik ve Güvenli Kent Planlaması; Bursa Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, Ankara.
2. Çakır, H. K., Özenç, A. 2005. Kentsel Dış Mekanlarda Kullanılan Aydınlatma Elemanlarının İrdelenmesi: Edirne Örneği. II. Ulusal Aydınlatma Sempozyumu ve Sergisi, 23-25 Kasım 2005.
3. Coşkun, M. P. 2005. Aydınlatma Tasarımının Park Kullanımına Etkileri: Ulus Parkı. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, İstanbul.

4. Dalkılıç, N., Halifeoğlu, F. M. 2003. Geçmişte Geleneksel Diyarbakır Mimarisinde Kullanılan Aydınlatma Elemanları. II. Ulusal Aydınlatma Sempozyumu ve Sergisi, 08-10/10/2003.
5. Giritlioğlu, C. 1991. Şehirsel Mekân Öğeleri ve Tasarımı I. İstanbul Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Baskı Atölyesi, İstanbul, 177 ss.
6. Irvine, K.N., Fuller, R.A., Devine-Wright, P., Tratalos, J., Payne, S.R., Warren, P.H., Lomas, K.J. and Gaston, K.J. 2010. Ecological and Psychological Value of Urban Green Space. In: M. Jenks C. Jones (Editors), Dimensions of the Sustainable City II, Springer, pp. 215-239, New York.
7. Miran B., 2002. Temel İstatistik. Ege Üniversitesi Matbaası, İZMİR.
8. Serin, C. 2010. Kentsel Park Alanlarında Optimum Aydınlatma Tekniği: Taksim Gezi Parkı Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Bahçeşehir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Kentsel Sistemler ve Ulaştırma Yönetimi Anabilim Dalı, İstanbul.
9. Thompson, C.W. 2002. Urban Open Space in the 21st Century. Landscape and Urban Planning, 60(2002):59-72.